

Burgemeester & wethouders

Datum 20 januari 2023

Onderwerp

Wijzigingen Kieswet m.i.v. 2023 - benoeming leden centraal stembureau voor 2023-2026 en leden gemeentelijke stembureaus.

Wij willen

Uitvoering geven aan de wijziging van de Kieswet en inwerkingtreding van de Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslagen per 1-1-2023 en door besluitvorming de voortgang van processen te borgen.

Wij besluiten

1. Een centraal stembureau in te stellen en de personen opgenomen in de bijlagen te benoemen (leden en plaatsvervangende leden) voor de periode 2023 tot en met 2026.
2. Per verkiezing van 15 maart 2023 een gemeentelijk stembureau in te stellen zodra de te benoemen personen bekend zijn (andere leden dan centraal stembureau ogv Kieswet).
3. Opdracht te geven om een functieprofiel op te stellen die richting geeft aan de bemensing van het centraal stembureau voor de jaren na 2026 (met daarin de afweging of inwoners zitting kunnen nemen ja of nee).
4. De raadszaal aan te wijzen als locatie voor de openbare zittingen van het centraal stembureau.

Want

1. Op 1 januari 2023 is de Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslagen in werking getreden en de Kieswet daarop aangepast. In de Kieswet is het door u voor de gemeenteraadsverkiezingen benoemde hoofdstembureau afgeschaft en is besluitvorming nodig om via een besluit een centraal stembureau voor een periode van 4 jaar in te stellen (E 19 Kieswet).
2. Voor de uitvoering van de Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslagen moet uw college per verkiezing een gemeentelijk stembureau instellen dat zorg draagt voor de controle op en kwaliteit van het telproces.
3. Er gelden bepaalde voorwaarden voor lidmaatschap voor het centraal stembureau.
4. Voor het houden van de zittingen van het centraal stembureau, moet het college van burgemeester en wethouders op grond van artikel E 21 Kieswet een geschikte ruimte aanwijzen.

Maar

Bij de bemensing van het centraal stembureau (hierna CSB) dient rekening gehouden te worden met de rol en werkzaamheden welke bij het gemeentelijk stembureau (hierna GSB) thuishoren. Een lid van het CSB kan geen rol hebben in het GSB voor dezelfde verkiezing.

Achtergrond

1. Benoemen CSB

Door inwerkingtreding van de Wet nieuwe procedure vaststelling verkiezingsuitslagen op 1-1-2023 is er geen Hoofdstembureau meer in de gemeente. Deze is bij wet afgeschaft. Tot 1-1-2023 trad het Hoofdstembureau voor gemeenteraadsverkiezingen ook op als CSB. Het CSB heeft in zijn volledige omvang (voorzitter + leden) de taak in het onder meer voorzien van opvolging van een raadslid bij (een onvoorzien) vertrek van een zittend raadslid en bij melding/registratie van een nieuwe politieke groepering. Om deze gebeurtenissen te allen tijde het hoofd te kunnen bieden is een volledig benoemd CSB noodzakelijk. Dat betekent dat uw college zal moeten voorzien in een CSB.

Het CSB voor gemeenteraadsverkiezingen moet bestaan uit drie of vijf leden, van wie er één voorzitter (burgemeester) en één plaatsvervangend voorzitter is. De benoeming van de leden vindt plaats voor vier kalenderjaren.

Een lid van het CSB:

- o moet 18 jaar of ouder zijn;
- o mag niet uit het kiesrecht zijn ontzet;
- o mag niet tevens lid zijn van het GSB of een stembureau voor dezelfde verkiezing;
- o mag bij een vorige verkiezing niet hebben gehandeld of een handeling hebben nagelaten in strijd met hetgeen bij of krachtens de Kieswet is bepaald;
- o mag geen kandidaat voor of zittend lid zijn van de gemeenteraad.

Voorstel is om de directiesecretaris en een juridisch adviseur te benoemen als leden en daarnaast 3 plaatsvervangende leden uit de ambtelijke organisatie.

Voorstel:

Op grond van de Kieswet moeten de leden van het CSB benoemd worden voor een periode van 4 jaren. Het bestaande hoofdstembureau was benoemd voor de periode 2022-2025. Gelet op de wijziging van de Kieswet en de urgentie om nu een CSB in te stellen is het voorstel om de, in het als bijlage toegevoegde besluit, opgenomen 3 leden en 3 plaatsvervangende leden te benoemen voor de periode 2023-2026.

2. Benoemen GSB

Ingaande 2023 introduceert de Kieswet het gemeentelijk stembureau (GSB). Het GSB houdt de dag na de stemming een openbare zitting. Tijdens zijn zitting stelt het GSB de gemeentelijke totalen vast door controle van de Processen Verbaal en voert het eventueel een hertelling of centrale stemopneming uit. Uw college moet daarom voor elke verkiezing een GSB instellen. Om medewerkers burgerzaken en projectmedewerkers hun rol te kunnen laten vervullen in het GSB is ervoor gekozen hen niet te benoemen tot lid van het CSB. Dit in verband met het onverenigbaar zijn van lidmaatschap CSB en GSB voor dezelfde verkiezing. Dit is vooral van belang bij de verkiezingen voor de gemeenteraad. Tijdens de zittingen van het CSB voor de gemeenteraadsverkiezingen kunnen zij wel hun inbreng hebben om het proces van de zittingen te begeleiden maar mogen zij niet deelnemen aan de besluitvorming. In de voorbereidingen van de verkiezingen zijn we mensen aan het werven om het GSB te bemensen.

Voorstel:

Per verkiezing een GSB instellen zodra de daarvoor beschikbare leden bekend zijn.

3. opstellen Profielschets

Op dit moment hanteren we geen functieprofiel voor leden van het CSB. Voor het zitting nemen wordt met name gekeken naar eerdere benoeming of ervaringen. Het zou goed zijn om voor de toekomst (na 2026) hiervoor wel criteria beschikbaar te hebben en op basis daarvan leden te werven.

Voorstel:

Opdracht geven om een profielschets te maken voor lidmaatschap van het CSB na 2026 en daarbij ook te kijken naar de samenstelling (wel/geen inwoners).

4. aanwijzen locatie

De zittingen van het CSB hebben zowel een besloten als een openbaar karakter. De locatie waar de zittingen worden gehouden moeten daarom voor publiek bereikbaar zijn. De raadszaal is een ruime voor publieke toegankelijke ruimte met mogelijkheden om zittingen ook digitaal bij te wonen(vereist).

Voorstel:

De raadszaal aan te wijzen als locatie voor de openbare zittingen van het CSB door vaststelling van het als het als bijlage toegevoegde besluit.

De financiële gevolgen zijn

De uitvoering past binnen de bestaande begroting.

Alternatieven

Geen. De benoeming/aanwijzing is op grond van de Kieswet verplicht.

Communicatie

Besluit bekendmaken/publiceren

Bijlagen

Besluit benoeming leden centraal stembureau 2023-2026 gemeente Hoogeveen